

KÄRPÄSENMÄEN RAKENTAMISOHJEISTO

LAHDEN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Kärpäsenmäki muodostaa pientaloalueen, jolle on ominaista polveileva tiestö, puutarhojen vehmaus ja vaihtelevat näkymät. Alue on valittu Lahden kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kohteisiin.

ESIPUHE

Kärpäsenmäen pientaloasutus on pitkään säilynyt lähes muuttumattomana ja on monilta kohdin päässyt rappeutumaan. Alueelle laadittu, olemassa olevan ympäristön säilyttävä asemakaava mahdollistaa rakennusten peruskorjaamisen ja alueen kehittämisen nykyistä miljöötä rikkomatta.

Lähiympäristön huomioon ottaminen peruskorjaamisen ja uudisrakentamisen yhteydessä vaikuttaa koko asuinympäristön viihtyisyyteen. Tämä rakentamishojeisto on laadittu oppaaksi Kärpäsenmäen omaleimaisen ympäristön säilyttämiseksi ja kehittämiseksi.

Viihtyisä asuinympäristö on kiinteistöjen omistajien, asukkaiden ja kaupungin yhteinen tavoite. Kaupunki luo puitteet asuntoalueen kehitykselle asemakaavan avulla sekä ohjaa rakentamista rakentamishojeiston ja rakennusvalvonnan välityksellä. Kiinteistöjen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä aidoista ja istutuksista huolehtivat omistajat ja asukkaat. Koska he ovat avainasemassa Kärpäsenmäen asuinympäristön säilyttämisessä ja parantamisessa, haluamme tämän rakentamishojeiston välityksellä innostaa heitä kehittämään alueensa viihtyisyyttä, yhtenäisyyttä ja erityisluonnetta.

Lahdessa maaliskuussa 1984

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaavoitusosasto

Sulo Järvinen
kaavoituspäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

Kartta alueesta, jota ohjeisto koskee	1
Kärpäsennmäen historiaa	2
Rakentamisohteita	4
Yleistä	4
Vanhojen asuinrakennusten korjaaminen ja laajentaminen	4
Yleistä	4
Laajentaminen	4
Julkisivut	5
Sokkelit	5
Ulkoseinät	5
Ikkunat	6
Ulko-ovet	7
Katto	8
Uusien asuinrakennusten rakentaminen	8
Yleistä	8
Rakennuksen sijoittaminen tontille	8
Muoto ja mittasuhteet	9
Julkisivut	10
Ulkoseinät	10
Ikkunat	11
Katto	11
Kärpäsennmäelle rakennetut uudet asuinrakennukset	12
Piharakennukset	12
Piharakennusten käyttö	12
Uudet piharakennukset	13
Kärpäsennmäen rakennusten ulkoväritys	13
Katunäkymät, aidat ja istutukset	14
Rakennuslupa	14
 Esimerkkejä alueelle sopivista aita- ja porttimalleista	15

LIITE

Havainnekuva Kärpäsennmäen pientaloalueesta

KÄRPÄSENMÄEN HISTORIAA

Jo keskiajalla Kärpäsenmäen vieritse kulki mutkainen maantie, joka vei Okeroisista Jalkarantaan. Nykyisin tie on Kärpäsenmäen kohdalla nimetty Sääsenkaduksi. Kärpäsenmäki säilyi kuitenkin tälle vuosisadalle lähes asumattomana. Vain joitain torppia nousi mäkialueen juurelle.

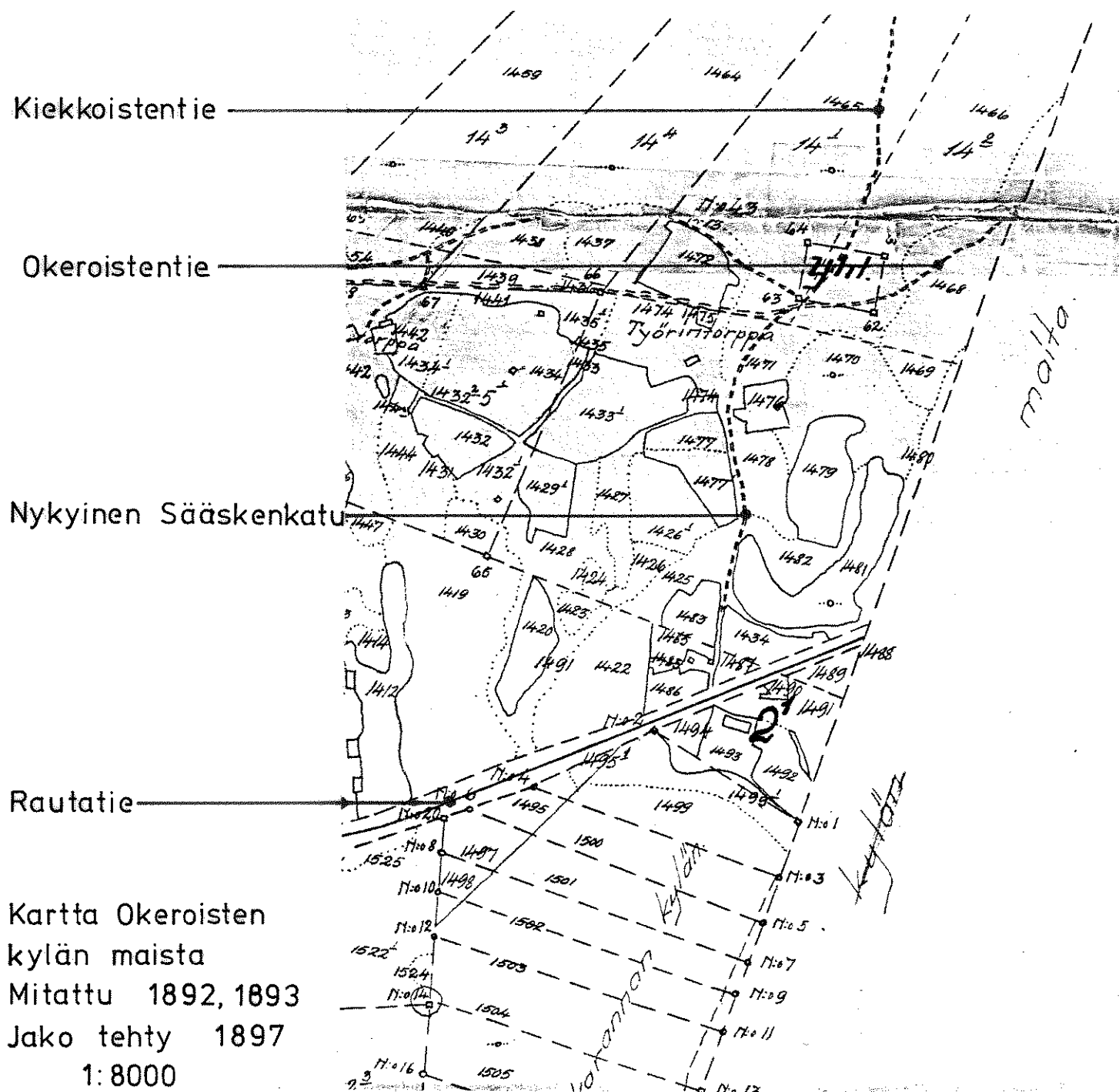
Kärpäsenmäki kuului Okeroisten Pietilän talolle. Suomen itsenäistyttyä Pietilän isäntä ryhtyi myymään palstoja mäkialueelta, joka ei kelvannut pelto- maaksi. Alueen polveilevat tiet syntyivät luonteville paikoille, ja vuoden 1918 jälkeen Kärpäsenmäestä rakentui pienimuotoinen mökkikylä, jolle on ominaista vehmaat puutarhat ja vaihtelevat näkymät.

Aluetta oli vanhastaan nimitetty Harjunalustan- kyläksi. Nimeä pidettiin kuitenkin hankalana, ja postin aloitteesta se muutettiin 1920-luvulla. Pietilän isännän kerrotaan tokaisseen palstoja myydessään: "Nin tule mökkiä ku kärpäsiä kesäl". Toisen tarinan mukaan alueella asunut Lahtis-Ville oli uutta nimeä mietittäessä sanonut: "Okoon se sitte vaikka Kärpäi!" Aluetta alettiin kutsua mm. Paarmakyläksi, Kärpäskyläksi ja Kärpäsmäeksi, mutta lopulta vakiintui nimi Kärpäsenmäki.

Muillakin alueen nimillä on oma tarinansa. Esimerkiksi Sukulaistentie on saanut nimensä siitä, että sen varrella asui paljon Leinosia.

Kärpäsenmäki rakentui kauas Lahden kaupungin keskustasta, koska nykyinen Sopenkorven alue oli Harjunalustantielle asti Lahden kartanon maita, jonne ei saanut rakentaa pientaloja. Esikaupungissa asuminen ei kuitenkaan johtunut kaupungin ahtaudesta. Kärpäsenmäki kuului Hollolan pitäjän Okeroisten kylään ja siellä asuminen oli kaupungin alueella asumista edullisempaa. Hollolassa oli alhainen verotus, monien työpaikat olivat lähellä, eivätkä asemakaavat tai rakennusjärjestys rajoittaneet alueen rakentamista. Monelle maalta muuttaneelle Kärpäsenmäen ympäristö oli kotoisempi kuin varsinainen kaupunki. Kuitenkin kaupungin palvelut olivat helposti tavoitettavissa.

Alusta lähtien suunniteltiin Kärpäsenmäen liittämistä Lahden kaupunkiin. Liitosta odoteltaessa alue jäi oman onnensa nojaan. Hollola ei uhrannut varoja sen kehittämiseen. Palvelut, mm. kansakoulu- olot olivat kehnot. Viimein vuonna 1933 alue liitettiin Lahteen.

RAKENTAMISOHJEITA

Yleistä

Uuden rakennuksen tai vanhan korjaamisen suunnittelu rakennettuun ympäristöön on vaativa tehtävä, joka tulee antaa taitavalle ammatti-ihmiselle. Hyvä suunnitelma on myös käytännöllinen ja taloudellinen. Rakentaminen on niin suuri investointi, ettei suunnittelusta kannata tinkiä lopputuloksen kustannuksella.

VANHOJEN ASUINRAKENNUSTEN KORJAAMINEN JA LAAJENTAMINEN

Yleistä

Alueen vanhasta rakennuskannasta huomattava osa on korjauskelpoista. On erittäin suotavaa, että vanhoja rakennuksia säilytetään ja kunnostetaan.

Osa vanhoista rakennuksista on erittäin pieniä. Vaikka tontille rakennettaisiinkin uusi asuinrakennus, vanhan rakennuksen voi säilyttää sivuasuntona tai piharakennuksena.

Vanhan rakennuksen korjaus tulee tehdä sen omilla ehdoilla niin, että alkuperäinen ilme säilyy. Ei ole taloudellista ja vanhan talon luonteen mukaista pyrkiä mahdollisimman uusittuun lopputulokseen. Vanhoja rakennusaineita ja -tarvikkeita kannattaa käyttää taloa korjattaessa. Vähäiset kallistumat eivät haittaa käytössä, vaan antavat persoonallisen leiman rakennukselle. Kallistumien turha korjaaminen saattaa tulla suhteettoman kalliiksi.

Suurten energiataloudellisten korjausten tekemistä tulee harkita. Pääomakustannukset saattavat joissain tapauksissa olla kohtuuttomat verrattuna säävutettavaan hyötyyn. Jo vähäinenkin kunnostaminen takaa yleensä taloudellisen ja miellyttävän lopputuloksen. Korjaamisessa tulee välttää prameita yksityiskohtia ja pitäytyä alueen tasapainoiseen, mutta vaatimattomaan rakennustapaan.

Laajentaminen

Suuri osa alueen vanhoista rakennuksista on kooltaan liian pieniä tyydyttämään nykyasumisen vaatimukset. Monessa tapauksessa on mahdollista ja kannattavaa laajentaa olemassa olevaa rakennusta.

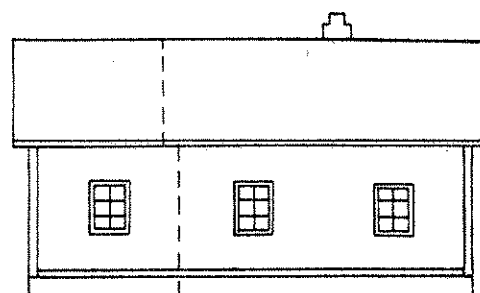
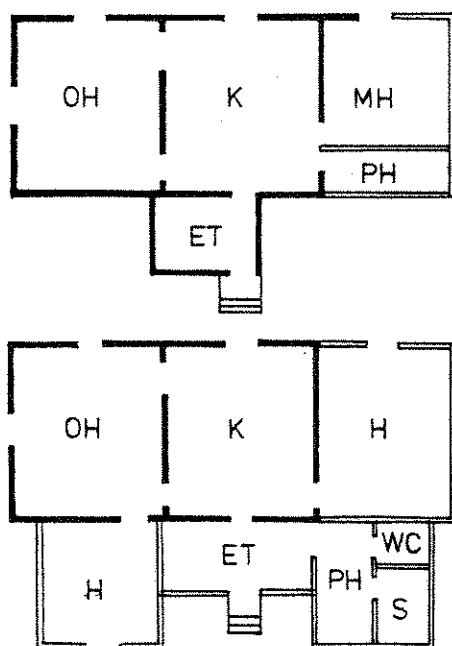
Vanhaa rakennusta tulee laajentaa harkiten. Luontevinta ja helpointa on sijoittaa tarvittavat lisätilat valmiiksi rakennettuihin tiloihin ullakolle ja kellariin. Myös piharakennuksiin voi sijoittaa esimerkiksi sauna- ja varastotiloja.

Rakennuksen pidentäminen rungon suunnassa on perinteinen ja hyvä laajennustapa. Myös sopusuhtaisella

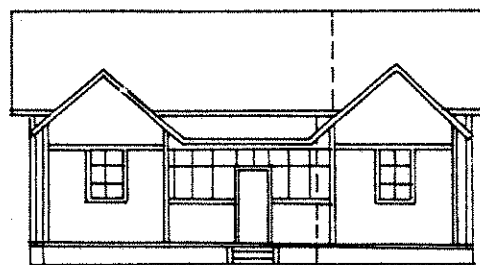
lisäsiivellä voi rakennusta laajentaa. Laajennettaessa tulee säilyttää vaikutelma alueelle tyypillisestä, kapeasta rakennuksesta, vaikka runkosyvyyttä kasvatettaisiinkin rakennuksen keskellä.

Lisäsiiven tulee olla pienempi ja matalampi kuin vanha osa, jotta rakennus näyttäisi tasapainoiselta. Esimerkiksi kuistin laajentamisella voidaan saada saniteettitilat rakennukseen ilman, että sen ilmettä olennaisesti muutetaan.

Laajennusosan kattokaltevuuden, materiaalien, ikkunamuotojen ja yksityiskohtien tulee olla sopusoinnussa vanhan osan kanssa. Varminta on pitäytyä vanhan osan rakennustavassa.

KATUJULKISIVU

PIHAJULKISIVU

ESIMERKKEJÄ VANHOJEN RAKENNUSTEN LAAJENTAMISESTA

Julkisivut

Vanhan rakennuksen julkisivut tulee pyrkiä säilyttämään alkuperäisessä asussa. Jos rakennukseen on tehty ympäristöön soveltumattomia muutoksia, ne on hyvä korjata muun kunnostuksen yhteydessä.

Sokkelit

Sokkelia korjattaessa on muistettava järjestää alustatilaan riittävä tuuletus.

Ulkoseinät

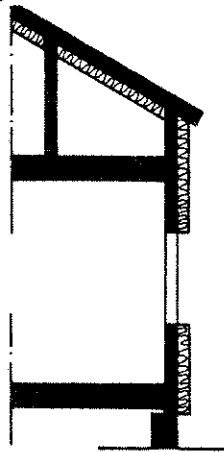
Rakennuksen lämmöneristettä lisätään yleensä perusparannuksen yhteydessä. Usein on energiataloudellisesti perusteltua lisätä eristettä ainoastaan ylä-

pohjaan sekä huolehtia ikkunoiden ja ulko-ovien riittävästä tiiviyydestä. Myös ulkoseinien lämmöneristävyyttä voidaan parantaa joko rakennuksen ulko- tai sisäpuolelta.

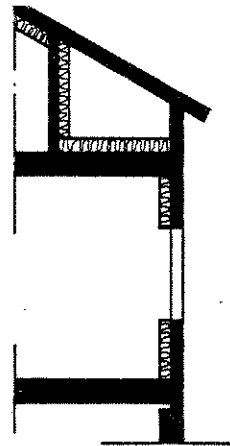
Sisäpuolinen eristäminen on suotavaa alueen miljöön säilymisen kannalta, koska tällöin välttytään rakennuksen ulkopuolen uusimiselta. Ulkoseinien vanhat lautaverhoukset ovat korkeatasoista puuainesta, jonka säilyttäminen on tuntuva taloudellinen säästö. Julkisivuverhouksen korjaamiseksi riittää useimmiten yksittäisten lautojen uusiminen. Sisäpuolen eristämisen yhteydessä joudutaan kuitenkin keskuslämmitys-, sähkö-, vesi- ja viemäriasennukset uusimaan. Höyrysulun katkeamattomuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Jos ulkoverhous ja ikkunat joudutaan uusimaan, tulee harkita eristeen asentamista rakennuksen ulkopuolelle. Tällöin on huolehdittava, etteivät ikkunat ja sokkeli jää rumasti syvennykseen eikä räystäs tule suhteettoman lyhyeksi. Ikkunat on asennettava ulkoseinän ulkopintaan ja sokkelia on paksunnettava esim. rapatuilla kevytsoraharkkoilla.

Seinien uusi ulkoverhous tehdään puusta. Panelointi on suositeltavinta. Rakennuslevyjä ei saa käyttää julkisivun verhoilussa.

Lisättäessä eristetty ulkopuolelle räystäs lyhenee ja sokkeli ja ikkunat jäävät rumasti syvennykseen.

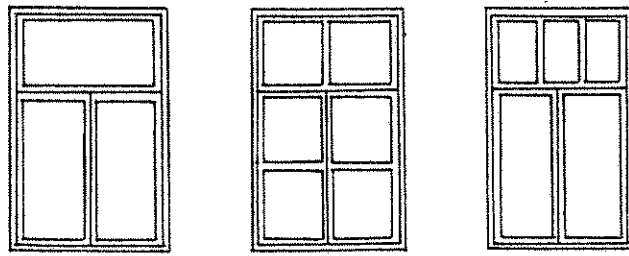

Sisäpuolelta eristettäessä julkisivu säästyy, mutta sähköasennuksia ja putkistoa joudutaan uusimaan.

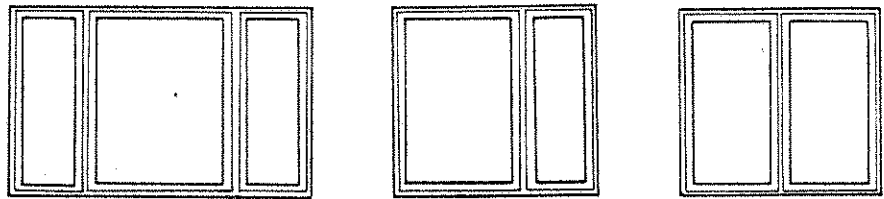
Ikkunat

Vanhat ikkunat uusitaan, jos ne on joskus muutettu rakennuksen tyyliin soveltumattomiksi tai ne ovat niin lahoja ja harvoja, ettei niitä voi korjata. Useimmiten korjaukseksi kuitenkin riittää lahon alapuitteen tai -karmin korvaaminen uudella. Tällöin uusi osa kannattaa tehdä kestopuusta eli ns. painekyllästetystä puusta.

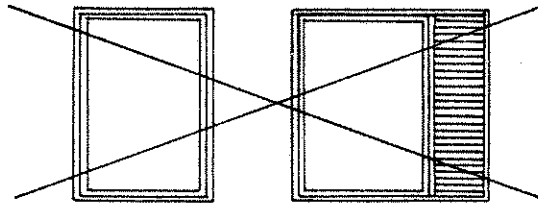
Uusien ikkunoiden on oltava muodoltaan ja ruutujaoltaan vanhaan rakennukseen sopivia. Varminta on valita alkuperäisen malliset ikkunat. Ikkunapuitteen jakoa ei saa korvata irrotettavilla risti-koilla. Ikkunan karmit ja puitteet on tehtävä puusta.

TYYPILLISIÄ IKKUNAJAKOJA 1900 - 1930-LUKUJEN
RAKENNUKSISTA

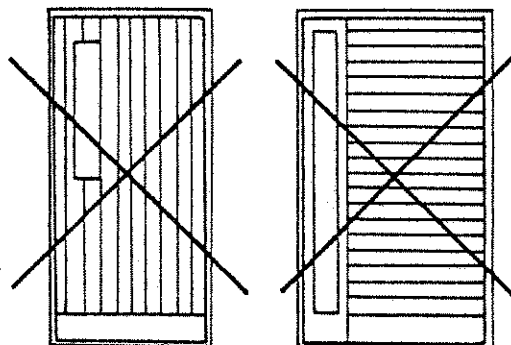
JA 1940 - 1950-LUKUJEN RAKENNUKSISTA

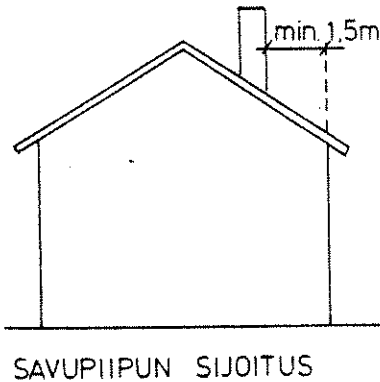
Vanhojen ikkunoiden eristävyyttä voi lisätä asentamalla kolmas ikkunalasi. Lasi kannattaa kiinnittää sisäpuutteeseen ikkunoiden väliin, jolloin se jää näkymättömiin. Lisälasi voi olla jakamaton, vaikka vanha ikkuna olisikin jaettu ikkunaruutuihin. Jos eristystä jostain syystä joudutaan lisäämään seinän ulkopuolelle, ikkunat tulee siirtää ulkoseinän pintaan, etteivät ne näyttäisi jääneen syvennykseen.

Ulko-ovet

Vanha alkuperäinen ulko-ovi kannattaa kunnostaa. Jos ovi kuitenkin joudutaan uusimaan, on siitä tehtävä tyyliiltään rakennuksen ulkoasuun sopiva, esim. paneloitu tai peiliovi. Pariovea ei tulisi korvata yhdellä leveällä ovilevyllä.

Katto

Kateaineen valinnassa on hyvä noudattaa alueelle tyypillisiä materiaaleja: rimoittamalla kiinnitettyä kattohuopaa ja levypeltiä. Levypellitystä edullisempi ja ulkonäöltään lähes vastaava nauhapellitys on myös hyvä vaihtoehto. Myös tiili on alueelle soveltuva kattomateriaali. Profiilipellit eivät ole suotavia. Nykyaikaisiin tiilikaton vastikkeisiin on suhtauduttava varauksella. Korkeaprofiilisia, kiiltäviä ja kirkasvärisiä materiaaleja ei saa käyttää.

Räystäskourut ja syöksytorvet kunnostetaan tai uusitaan alkuperäisen malliseksi pellistä. Savupiiput kannattaa säilyttää käyttökunnossa. Ne kunnostetaan palomääräysten mukaisiksi ja tarpeen mukaan pellitetään katolla. Uudet piiput muurataan vähintään 1,5 metrin päähän ulkoseinälinjasta.

UUSIEN ASUINRAKENNUSTEN RAKENTAMINEN

Yleistä

Tiiviisti rakennetulla alueella vaikuttaa lähiympäristön rakennustavan huomioon ottaminen koko asuin ympäristön viihtyvyyteen. Kärpäsenmäen rakennuskannan kirjavuutta ei tule lisätä alueelle vieraita muotoja ja materiaaleja käyttämällä. Alueella on paljon huonokuntoisia rakennuksia. Rakennuskannan uusiutuminen on kuitenkin hidasta. Jos uudisrakennuksia suunniteltaessa ei huomioida olemassa olevia rakennuksia ja katunäkymiä, muuttuu asuin ympäristö vuosikymmeniksi keskeneräisen ja sekavan näköiseksi. Rakennuksen kokoa, muotoa, materiaalia ja aukotusta (ikkunat ja ovet) suunniteltaessa tulee pyrkiä sopusuhtaiseen ratkaisuun ympäröivien rakennusten kanssa.

Uudisrakennuksen ei kuitenkaan tarvitse näyttää vanhalta talolta. Tulee pyrkiä yksinkertaiseen rakennuksen muotoon ja kevyihin yksityiskohtiin. Vaa timattomuus luo tyylikkään vaikutelman. Prameata koristeellisuutta tulee välttää. Onnistunut julkisivu syntyy aukotuksen ja listoituksen tasapainoisesta sommittelusta.

Rakennuksen sijoittaminen tontille

Rakennukset tulee sijoittaa asemakaavan määräämin tavoin tontille. Rakennuslautakunta voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksia rakennusten etäisyyttä koskevista määräyksistä kuitenkin siten, ettei useiden rakennusten muodostama ryhmä aiheuta aluepalon vaaraa.

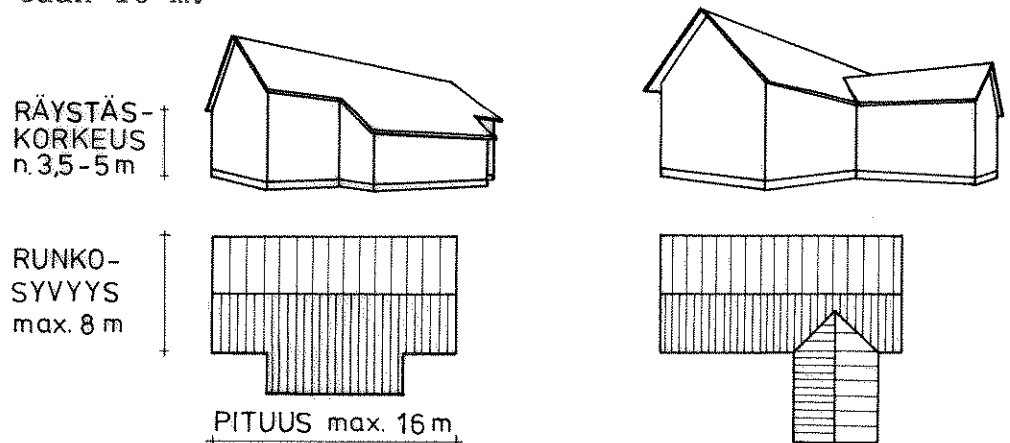
Alueen maasto on vaihtelevaa. Rakennusten sopeuttamiseen maastoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. On pyrittävä ratkaisuihin, joissa ei tarvita suuria maansiirto- ja pengerrystöitä.

Katon harja on alueella perinteisesti kadun suunnassa ja rinnemaastossa rinteiden suunnassa.

Muoto ja mittasuhteet

Alueen rakennuskanta on perinteisesti pienimuotoista. $1\frac{1}{2}$ -kerroksiset rakennukset sopivat alueelle hyvin. Suurimmassa osassa alueen vanhinta rakennuskantaa on ullakkokerros. Kahteen kerrokseen rakennettaessa ulkomitat ovat kookkaammassakin rakennuksessa suhteellisen pienet, jolloin välttytään suurilta runkosyvyyksiltä ja massiivisilta katoilta. Lisäksi pihatilaa jää enemmän.

Rakennuksen perusmuodon tulee olla suorakulmainen. Runkosyvyys rakennuksen päädyssä saa olla enintään 8 m. Räystäskorkeuden suhde runkosyvyyteen tulee olla $1:1\frac{1}{2}$ - $1:2$. Rakennuksen pituus saa olla enintään 16 m.

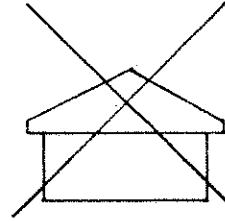
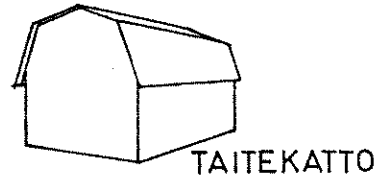
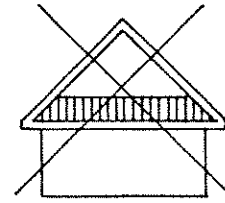
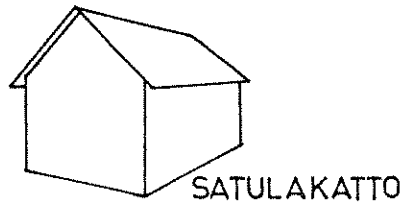
Rakennuksen korkeuden tulee etenkin kadun puolella noudattaa alueella vallitsevaa mittakaavaa (n. 3,5-5 m). Jotta alueen pienimuotoisuus säilyisi, saa yksittäisen rakennuksen kerrosala olla enintään 180 m^2 .

Tarvittavat aputilat tulee pyrkiä sijoittamaan kellarisiin tai piharakennuksiin. Kellarikerroksen ja ullakon pinta-alasta saa kaavan osoittaman osuuden rakentaa asuintiloiksi.

Jos ullakon keskiosiin halutaan päivänvaloa, kattoon voi tehdä kattolyhdyn.

Suuria päätyparvekkeita ei saa rakentaa. Verantojen rakentaminen on suotavaa.

Sisäänkäynti ei Sukulaistentien länsipuolta lukuun ottamatta saa olla suoraan kadulta, vaan sen tulee olla pihan puolella.

Kattomuotona tulee käyttää satulakattoa, joissain tapauksissa myös taitekatto on sopiva. Julkisivun on jatkuttava yhtenäisenä pintana räystääseen asti. Ns. päätykolmioita ei saa rakentaa. Räystäiden pituuden ja paksuuden tulee olla alueelle tyypillinen.

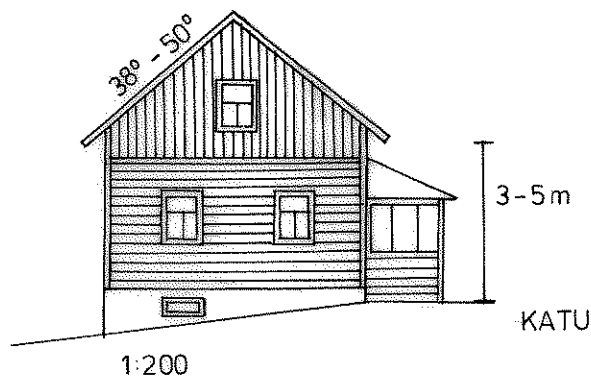
Julkisivut

Ulkoseinät

Ulkoseinät tulee vanhojen rakennusten tapaan pyrkiä tekemään aukotukseltaan ja listoitukseltaan symmetrisiksi. Julkisivujen tulee yleensä olla puuta, joko panelilautaa tai peiterimoitusta. Koristelu on suotavaa. Poikkeustapauksissa julkisivu voi olla sileää rappautusta.

Rakennuslevyjä tai puujäljitelmiä ei saa käyttää. Julkisivuverhouksen on oltava yhtenäinen. Päätyjen yläosaa ei saa korostaa erilaisella materiaalilla.

Sukulaistentien länsipuoli muodostuu yhtenäisistä katuun kiinni rakennetuista puutaloista, joista osan sisäänkäynti on suoraan kadulta. Asuinrakennusten julkisivujen tulee olla vaaleaksi maalattua puupanelia. Vaakapanelointi on suositeltavin. Päädyn yläosa voi olla pystypanelia. Verannan rakentaminen on suotavaa. Katon värinä punainen on suositeltavin.

Ikkunat

Vanhoissa suomalaisissa rakennuksissa ikkunat ovat yleensä symmetrisesti sijoitettuja aukkoja pääasiassa umpinaisessa julkisivupinnassa. Tuuletusluukut eivät sovi alueen rakennusten tyyliin. Suuret yhtenäiset ikkunapinnat eivät ole suotavia Kärpäsenmäen miljöössä. Uusissa rakennuksissa saavutetaan varmin hyvä lopputulos seuraamalla alueelle tyypillisiä aukotuseriaatteita. Pääikkunoiden tulisi olla jaettu vähintään kahteen ruutuun. On suotavaa, että puitejako on pystysuunnassa symmetrinen. On suotavaa, että rakennuksen joka seinällä on ikkunoita.

Karmit ja puitteet on tehtävä puusta. Irtonaisia ristikoita ei saa käyttää moniruutuisen vaikutelman luomiseksi. Rakennuksissa, joiden julkisivu on puuta, ikkunat tulee sijoittaa lähelle ulkoseinäpintaa.

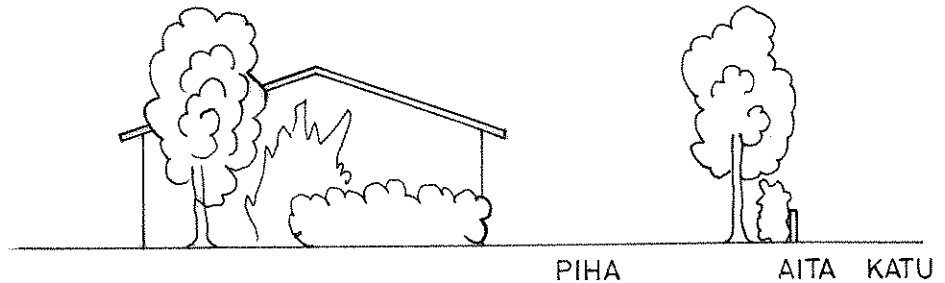
Katto

Katemateriaalin on oltava ympäristöön soveltuva. Kattohuopa, tiili ja levy- tai nauhapelti ovat sopivia. Himmeää, muovitettua kattopeltiä voi myös käyttää. Korkeaprofiiliset pelti-, muovi- tms. katteet eivät ole sopivia.

Savupiiput tulee tehdä vähintään 1,5 metrin päähän ulkoseinälinjasta.

KÄRPÄSENMÄELLE RAKENNETUT UUDET ASUINRAKENNUKSET

1960-luvulla ja sen jälkeen rakennetut talot poikkeavat muodoltaan, materiaaaliltaan ja yksityiskohdiltaan merkittävästi Kärpäsenmäen vanhasta rakennuskannasta. Eri aikakausien rakennukset voidaan sopeuttaa katukuvaan sopivien aitojen ja istutusten avulla, jolloin asuinympäristön yhtenäisyys ja viihtyisyys paranee.

Umpinaisia seinäpintoja ja korkeita sokkeleita voi pehmentää köynnöksien, pensaiden ja puiden avulla. Haluttaessa tiilipinnat voidaan slammata tai rapata. Satulakatto on suositeltava. Katon harjan tulisi olla kadun suunnassa.

Tontit tulee aidata katualuetta vastaan puu- tai pensasaidoin. On suotavaa aidata myös tontin muut sivut. Aitojen taakse on hyvä istuttaa pensaita ja puita näköesteeksi. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota tontin etupihan erottamiseen kadusta, ettei sisääntulo tonteille jää liian avoimeksi ja suojattomaksi. Autopaikka on suositeltavaa sijoittaa pihan takaosaan eikä etupihan edustavimmalle ja näkyvimmälle paikalle.

PIHARAKENNUKSET

Piharakennusten käyttö

Vanhat piharakennukset ovat nykyisen asumistavan myötä osittain jääneet käyttöä vaille. Ne muodoittavat kuitenkin tärkeän tekijän pihamiljöössä, eikä niitä saisi purkaa. Alueelle tyypilliset, hyväkuntoiset talousrakennukset tulee pyrkiä säilyttämään oleellisilta osiltaan alkuperäisessä asussa. Vanhoihin rakennuksiin voi vähäisin muutoksin sijoittaa tarvittavia huoltotiloja.

Piharakennukseen voi sijoittaa esim. saunan sekä askartelu- ja varastotiloja. Myös lämpökeskus, mahdollinen verstaas sekä autotalli kannattaa sijoittaa ulkorakennukseen. Autotalli on järkevintä sijoittaa niin, että sinne voi ajaa mahdollisimman suoraan kadulta pihamaata ylittämättä.

Katot eivät saa olla vaaleita. Pinnoittamattomat peltikatot on maalattava. Sopivia katon värejä ovat musta, tiilenpunainen ja vihreä.

KATUNÄKYMÄT, AIDAT JA ISTUTUKSET

Katunäkymät antavat alueelle sille tunnusomaisen ilmeen. Kaduilla, joilla on sekä uutta että vanhaa rakentamista, voidaan yhtenäinen katunäkymä luoda sopivalla aitaamisella ja istutuksilla.

Tontit tulisi tasamaalla aidata katualuetta vastaan puu- tai pensasaidoin. Jyrkillä rinnealueilla ei ole aina selvää rajaa julkisen katualueen ja yksityisen pihan välillä. Tällaisilla alueen osilla aitaaminen ei ole välttämätöntä. Aitojen tulee olla harvoja, pystysuuntaisia ja peittomaalattuja puuaitoja. Esimerkkejä sopivista aitamalleista on liitteenä. Väriksi sopii vaaleiden öljymaalien lisäksi puna- ja keltamulta. Puuiden taakse on hyvä istuttaa tuuheita istutuksia näköesteeksi.

Metallinen verkkoaita ei yksinään rajaa pihaa kadusta toivotulla tavalla. Olemassa olevan verkkoaidan lisäksi tulisikin olla tuuheita pensasaita.

Etupihoille tulee istuttaa alueelle sopivia puita ja pensaita. Tontin osille, joilla on viemärisite, ei saa istuttaa puita viemäreiden vahingoittumisen estämiseksi. Varsinkin etupihoille on kuitenkin suotavaa sijoittaa pensasistutuksia.

Lehvästöltään erikoisen värisiä kasveja ei tule käyttää ryhmäistutuksina vaan enintään yksittäin, koska ne eivät sovi vanhan suomalaisen puutaloalueen luonteeseen. Alueelle soveltuvat hyvin perinteiset kotimaiset puulajit mm. koivu, pihlaja, vaahtera, tuomi, raita ja hedelmäpuut. Pensasaitoina tulee käyttää korkeakasvuisia aitakasveja, esim. orapihlajia, hernepensaita, tuomipihlajia tai sireeneitä.

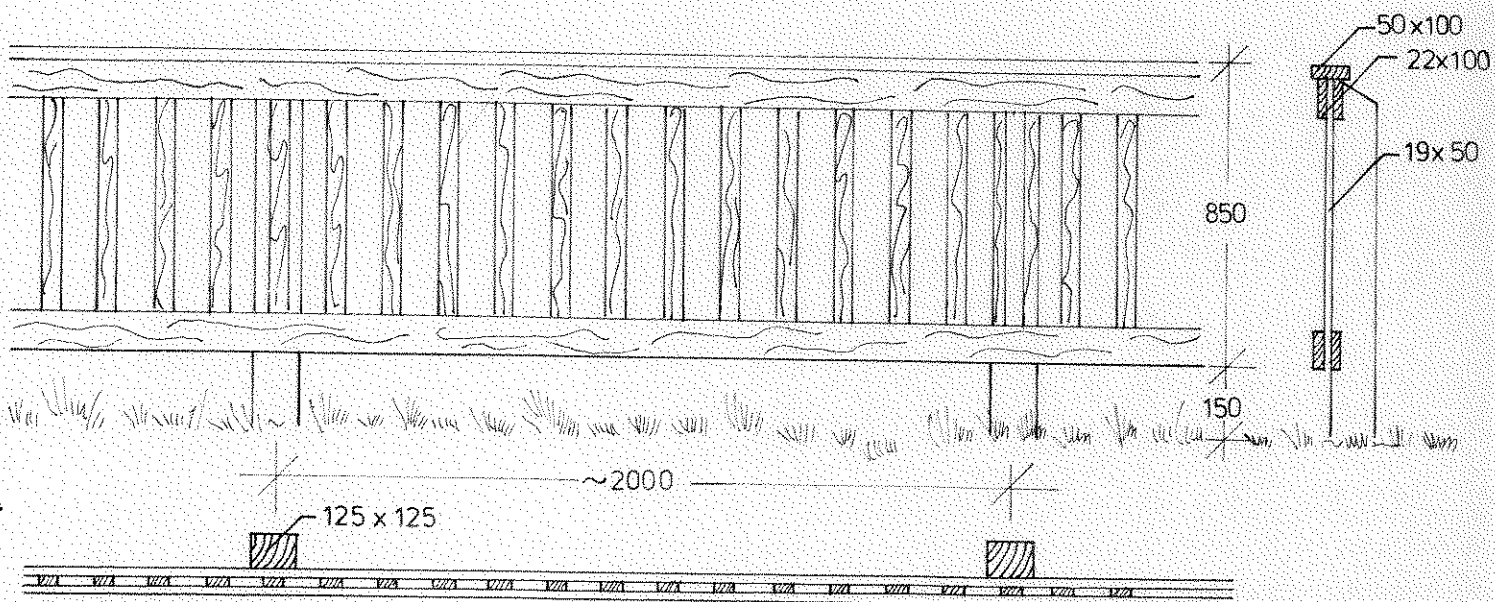
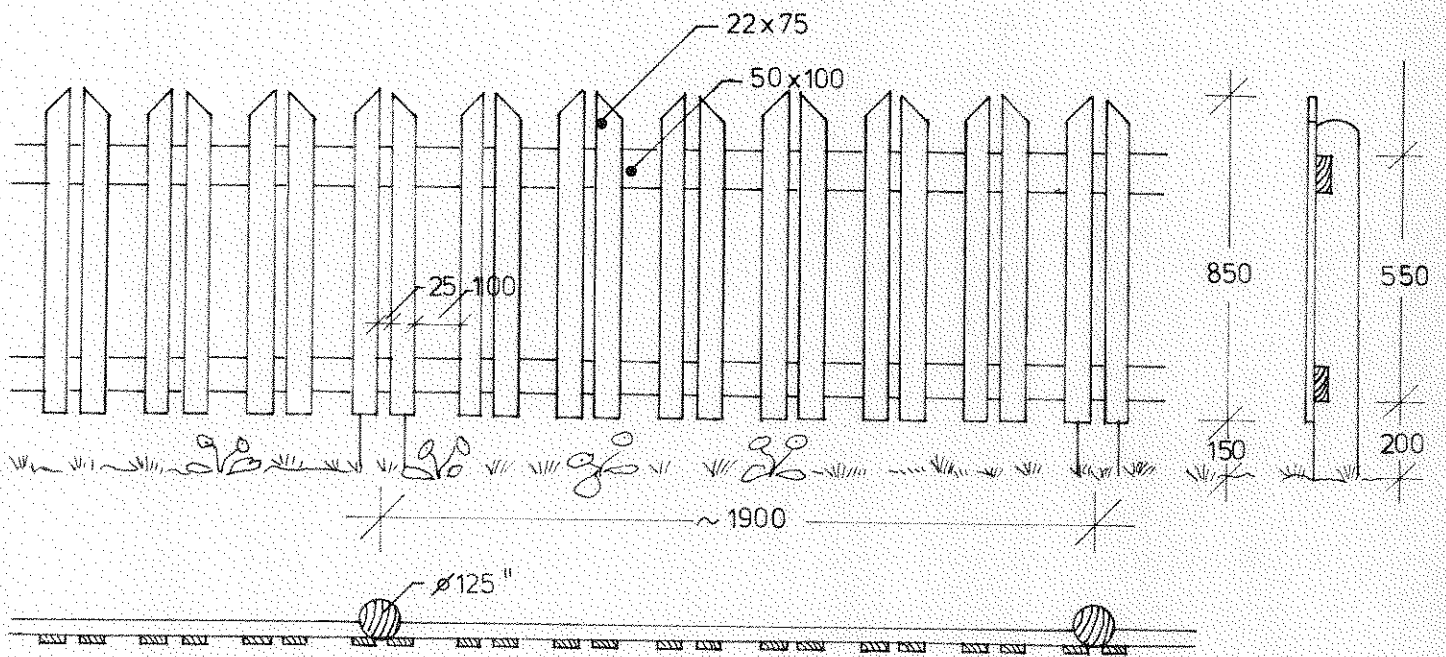
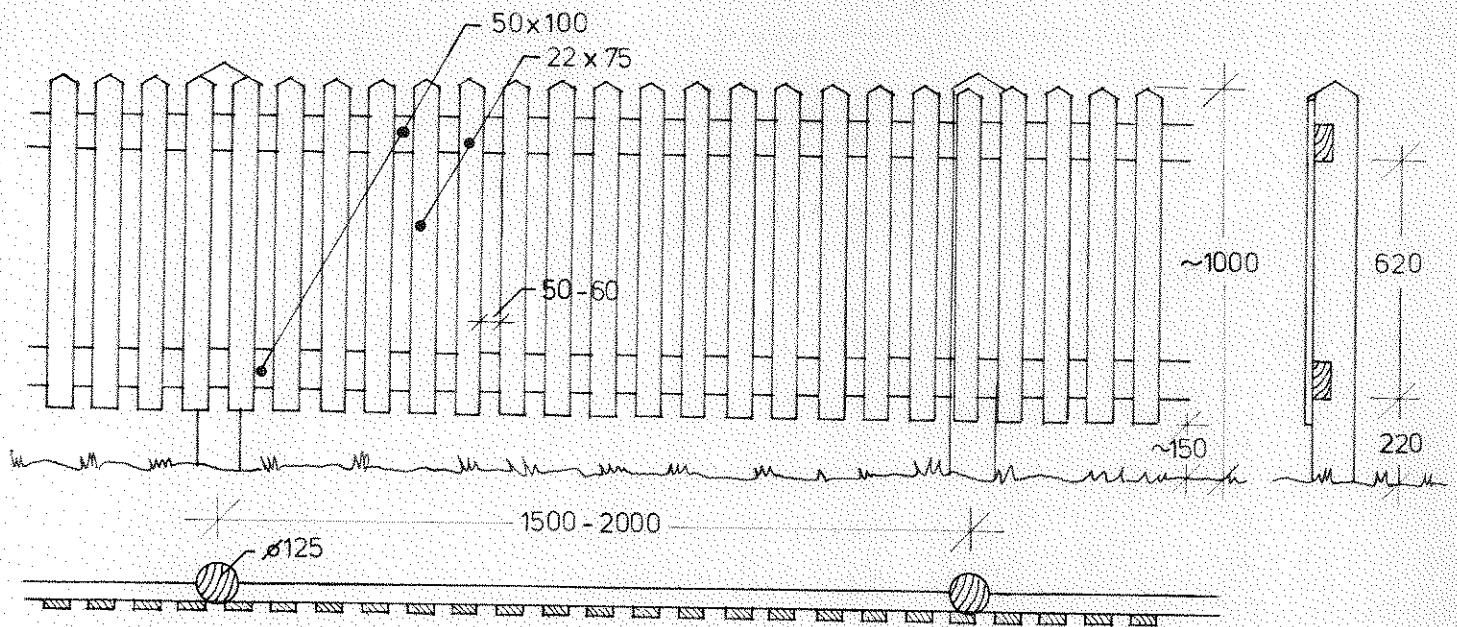
Alueella tyypillinen lehtipuuvoittoisuus tulee säilyttää.

Tonttia kohden tulisi tehdä vain yksi n. 3 metriä leveä ajotie kadulle. Rakentamisen yhteydessä tulee pyrkiä säilyttämään rakennuspaikalla oleva elinkel-poinen kasvillisuus.

Rakennuslupa

Suuri osa rakentamistoimenpiteistä edellyttää rakennuslupaa. Sellaisia ovat mm. rakennuksen laajentaminen, olennaiset sisäiset muutokset sekä julkisivukatteen muutos, autosuojat ja muut kevyet rakennelmat sekä aidat ja portit.

Rakennusluvan tarpeellisuudesta ja sen hakemisesta saa lähempiä tietoja rakennusvalvontavirastosta, puh. 1811.

Arvoisa Kärpäsenmäen
kiinteistönomistaja

KÄRPÄSENMÄEN RAKENTAMISOHJEISTO

Lahden kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä rakennusvalvontaviraston kanssa laatinut Kärpäsenmäen rakentamisohjeiston, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 20.3.1984.

Ohessa lähetämme ohjeiston käyttöönnne. Sitä tulisi noudattaa pihojen ja rakennusten kunnostamisessa sekä uudisrakentamisessa.

Kaavoituspäällikkö

Sulo Järvinen